

ה שאלה. האם לחסידים של רבי אלעזר אבוחצירא זצ"ל, בזמן שבית המקדש היה קיים, היה דין של גואל הדם?

תשובה. לא^ה.

ו שאלה. מצא בשכונה חילונית, כרטיס זיכרון זעיר של אייפון או מצלמה של אחד ג'יגה, ויש בו שירים חילוניים, האם צריך לעשות מצוות השבת אבידה?

ב, התומים מסתפק אם שייך בכלל דין גואל הדם בימינו, כיון שיש צורך לקבל עדות שאכן הרוצח הוא זה שרצח, ואנן הדיוטות אנן ולא יכולים לקבל עדות. עכ"ל. ומכל מקום הביא שמדברי הרמב"ם (פ"ו מהל' סנהדרין), משמע שאף ללא עדות, כל שיודע בוודאות שאכן זהו הרוצח, יש לו דין גואל הדם. והשאר בצ"ע. הובאו דבריו בקצות החושן בחו"מ סי' ב'.

ובדרך אגב, במקרה שקוברים אדם שדם הנפש נמצא על בגדיו, קוברים אותו עם בגדיו כמו שמצאוהו בלא טהרה ובלא תכריכין, רק כורכים עליו סדין של פשתן מלמעלה. כ"כ בספר חזו"ע (אבלות ח"א דיני גוסס הל' יב עמ' פז) שכ"כ בספר נהר מצרים (הל' אבלות אות סב).

ובשו"ת יביע אומר (ח"י סי' ז) דן האם מותר למסור למשטרה, אדם שרצח במזיד (הנידון היה שרצח את חתן והכלה כיון שרצה להתחתן עם הכלה מעיקרא) והעלה שבמלכות שנותנים גזר דין מות, אין למסור את הרוצח, כיון שלא דנים על פי דיני ישראל בעדים נאמנים, ואין בזה תועלת למוסרו כיון שהפיק כבר כל זממו, שכן העלה גם הגרי"מ לייטר בשו"ת דרכי שלום (סי' כח). ורק במדינות שאין שם משפט מות, אלא מאסר עולם, יכולים להסגירו לידי השלטונות, שלא ימשיך במעשיו הרעים, לשפוך דם אנשים נקיים

כשנתרצו הבעלי דינים לפשר, ודאי נעשה הפשר שלא יהיה שבועה לזה, ולא קבלת חרם לזה, וא"כ סגי שיהיה הפשר לחצאין. (ה) כ"כ ברמב"ם (בהל' רוצח פ"א הל' א, ב) "כל הורג נפש בן אדם עובר בלא תעשה שנאמר לא תרצח. ואם רצח בזדון בפני עדים מיתתו בסייף, על ידי הסנהדרין, שנאמר נקם ינקם, מפי השמועה למדו שזו מיתת סייף בין שהרג את חבירו בברזל בין ששרפו באש מיתתו בסייף, על ידי הסנהדרין. מצוה ביד גואל הדם, להרוג את הרוצח, שנאמר "גואל הדם הוא ימית את הרוצח" וכל הראוי לירושה הוא גואל הדם. לא רצה גואל הדם או שלא היה יכול להמיתו או שאין לו גואל דם הסנהדרין, ממיתין את הרוצח בסייף". נמצא לפי דברי הרמב"ם הנ"ל שאין דין גואל הדם נוהג אלא במי שראוי ליורשו או בסנהדרין ולא באנשים זרים ולכן לתלמידי הרב אין דין גואל הדם.

ודינים אלו אינם שייכים בימינו משתי סיבות: א, בזמן שהיה סנהדרין אם גואל הדם היה הורג את הרוצח, לא היו עושים לו הסנהדרין כלום, כיון שבדין הוא הורגו. אך בימינו שאין סנהדרין, הרי שהשלטונות יכניסו את גואל הדם לכלא. אם כן אין חובה לגואל הדם לגרום לעצמו צער בכדי לקיים את גאולת הדם, ובימינו ייגרם לו צער רב כשישב בכלא שנים רבות.